СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 152. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 1. липня, 1929. VOL. XXXVII. No. 152. Jersey City, N. J., Monday, July 1, 1929. THREE CENTS.

ЗБІРКА ЗЕЛЕНИХ СВЯТ - ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

СУПЕРЕЧКА ЗА МИТО НА ЦУКОР

ПРОТИ СЕБЕ ВИСТУПАЮТЬ СУПЕРНИКИ В ПРОДУКЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 29. червня. — Перед сенатовим фінансовим субкомітетом, котрий тепер веде переслухання в справі мита за заграничні товари, прийшло до завзятої виміни поглядів між продуцентами цукру.

Одні з них хочуть лишити урядови право підносити або обнижати мито, а другі хочуть установити постійне мито. Після першого пляну уряд мавби право встановляти мито на цукор десь між 1 доляром і 2 долярами 40 центів на 100 фунтів; мовляв, тоді фунт цукру коштувавби в подробичній торговлі 6 центів.

Неменше завзята боротьба ведеться за піднесенне мита на шкіри та черевики. Фабриканти черевиків хочуть піднесення мита на черевики, а гарбарні зниження сього мита.

ГУВЕР ІМЕНУЄ ЧЛЕНІВ ФАРМЕРСЬКОЇ РАДИ.

ЛЕҐ ІМЕНОВАНИЙ ГОЛОВОЮ.

ВАШИНҐТОН, 29. червня. — Президент Гувер іменував учора чотирох членів до фармерської ради. Головою ради іменовано Александра Леґа, президента підприємства рільничих машин Інтернешенел Гарвестер Ко.

Другими членами йменовано: Джеймса Стовна, президента кооперативи продуцентів тютюну; С. Б. Бенмена, президента кооперативи продуцентів живого інвентаря; та Карла Вилиемса, редактора одної фармерської ґазети в Оклагомі.

КРАВЕЦЬКА ЮНІЯ МАЄ ВИДАТИ ЗАКЛИК ДО СТРАЙКУ ПРОТЯГОМ ТИЖНЯ.

ДАТА ЗАКЛИКУ ЩЕ В ТАЙНІ.

НЮ ЙОРК, 29. червня. — Уряд юнії жіночих кравців ще досі не проголосив дати починання страйку 30,000 нюйорських кравців.

Урядники обмежуються до натяків, що сей заклик буде виданий протягом слідуючого тижня. Урядники кажуть теж, що комуністи будуть пробувати вжити страйку для захоплення під свій вплив кравецької юнії.

ПРОГИБІЦІОНІСТИ ПРОТИ СЕНАТОРА.

НЕ ДАРУЮТЬ ҐУЛДОВИ ЗАЯВИ ЗА ЛЕҐКИМ ВИНОМ І ПИВОМ.

ВАШИНҐТОН, 29. червня. — Антисалунова Ліґа заявила публично, що вона буде поборювати безпощадно сенатора Ґулда зі стейту Мейн, якби він важився ставити ще раз свою кандидатуру на якийнебудь уряд.

Сенатор Ґулд стягнув на себе неласку прогибіційників тим, що заявився публично за продажею легкого вина й пива.

ЛЕТНИЧІ НОВИНКИ.

ВАШИНҐТОН, 29. червня. — Капітан Френк Гокс побив дотеперішний рекорд перелету Злучених Держав упоперек. Перелетів він з Каліфорнії до Поля Рузвелта на Лонґ Айленді за 17 годин 44 мінути або о 38 мінут скорше від попередного рекорду.

На тому летничому полі сталася вчора нова воздушна траґедія. Летун Джек Ешкрафт пробував з панною Вайола Ґентрі побити дотеперішний рекорд довготревалости лету. Їх літак вдарився підчас мраки об вершок дерева; Ешкрафт погиб на місци, а панна Ґентрі вийшла зі страшними покаліченнями тіла. Дженсен і його товариші, суперники Ешкрафта, бачили подію з воздуха, але не перервали лету.

СТЕЙТ ОГАЙО ХОЧЕ КУПИТИ ДІМ УРОДЖЕННЯ ЕДИСОНА.

ВЕСТ ОРЕНДЖ, Ню Джерзі, 29. червня. — Стейт Огайо віднісся до відомого винахідника Томаса Едисона з пропозицією купити дім уродження винахідника в місті Милені, Огайо. Стейт хотівби перемінити се місце уродження на музей у память Едисона.

Едисон не хоче сього дому продати, але він готов віддати його під заряд стейту.

АҐРАРІЇ В МЕКСИКУ ПОСТАНОВЛЯЮТЬ ЗБРОЇТИСЯ.

БИТВИ НЕ ПЕРЕРИВАЮТЬСЯ.

МЕКСИКО, 29. червня. — Конґрес Загальної Конфедерації Рільничих Робітників Мексика постановив нині на своїм засіданню вжити для оборони своїх інтересів хочби навіть оружної сили. Члени конфедерації мають зоружитися на всякий можливий спосіб.

З міста Дуранґо доносять, що федеральні війска побили там банду Альберта Де Мораса. Де Морас та девять членів його відділу загинули в битві. Банда відтак розбіглася. Се мала бути послідна повстанча ґрупа в околиці того міста.

ДІВЧИНА БАНДИТКОЮ.

ТОПИКА, Канзас, 29. червня. — Молода женщина, зоружена револьвером, як припускають, ненабитим, напала на канцелярію підприємства Секюриті Бенефит Асосіейщен та зрабувала 14,000 долярів. На грабунок поїхала вона автом А. Перлича, котрого вона револьвером заставила відвезти себе на місце розбою. По грабунку втекла пішки.

ЗАСУД НА СТРАЙКАРІВ.

НЮ ЙОРК, 29. червня. — Перед місцевим судом ставала ціла громада страйкарів-кушнірів, обжалованих за напад на страйколомів. Чотирох з них, котрі мали вжити в бійці ножів, засуджено на довготревалу вязницю, а 20 дістало вязницю з умовним звільненнем.

ТОВПИ ЛЮДЕЙ НА БОГОСЛУЖЕННЯХ У МЕКСИКУ.

В 11 мексиканських церквах відправлено 27 червня ц. р. перші від трох літ богослуження. Рахують, що на богослуженнях було 15,000 людей.

СЛІПИЙ ХЛОПЧИНА КІНЧИТЬ ШКОЛУ.

Вищу Школу Евендера Чайлдса в Ню Йорку покінчив між иншими 17-літний Саймон Петурс, котрий є зовсім сліпий. Мимо свого каліцтва хлопець покінчив школу, як звичайно, в 4 роках.

СВЯТКУЮТЬ ПАМЯТЬ САРАЄВА.

Югославянські патріотичні організації постановили відсвяткувати пятнацяту річницю вбивства Франца Фердинанда поминками памяти вбийників. На місці розстрілу вбийників, студентів Пріципа та Чабріновича, буде відправлена велика Служба Божа. Герцеґовинці вважають їх стріли, що запалили пожежу Світової Війни, початком свого визволення зпід Австрії.

ЗАГИНУЛИ РОБІТНИКИ.

В наслідок страшної експльозії на ґумовій фабриці у Братиславі (Чехословаччина), загинуло 7 робітників і багато тяжко покалічено.

СТРАЙКИ ДЕРЕВОРОБІТНИКІВ.

Біля 5,900 дереворобітників Буковини, що за нужденну платню робили по 10—14 годин у лісах та трачках тяжку роботу, зажадали 8-годинного дня праці і застрайкували. Підприємці погодилися на 8-годинний день праці і тому робітники вернулися до роботи. Та при найблизшій виплаті фабриканти всюди обтягнули робітникам стільки, скільки по їх рахунку припадало на ті години, що робітники робили понад 8 годин. Робітники стали знова до страйку, а Дана, який посередничив між ними й підприємцями, мало не зарубали сокирами.

„Форвертс" з 30. травня доносить, що дереворобітники з заводів Імфора й Аврора прилучилися до страйку, тому, що підприємці не додержали колективної умови й вимагали від робітників 10½-годинної денної праці.

СТРАЙКИ В ГАЛИЧИНІ.

Рільний страйк в Равщині продовжується. Обшарники спровадили страйколомів з ярославського і ланцуцького повітів. Страйкуючі селяне запротестували масовою демонстрацією. Дійшло до стріляннини зі сторони поліції, при чім побито богатьох селян. Деяких побитих арештовано.

Працюючі селяне при копанню ставу в Добрянах, пов. Городок Ягайлонський, застрайкували. Вони домагаються 100% підвишки.

Від 9. травня тревае страйк на 5 цегольнях під Сокалем. Страйкує разом около 200 робітників. Вони домагаються 50% підвишки та признання професійної спілки.

27. травня вибух страйк рільних і гарбарських робітників у селах Новосілки і Жабче, пов. Томашів. Арештовано 3 робітників. Одну жінку поліція раннила в живіт, а одну в руку.

На другий день по подіях в Підбужу арештовано 40 селян і притримано їх на постерунку. Селяне зажадали випущення їх на волю: коли поліція відмовила, хтось з верхів гір дав сальву з крісів в сторону поліції. Всіх арештованих випущено.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ І ФОТОГРАФІЙ ЧЛЕНІВ І ВІДДІЛІВ ДО КАЛЕНДАРЯ У. Н. СОЮЗА НА РІК 1930.

Календар У. Н. Союза, який розходиться у многих тисячах примірників, є найліпшим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бизнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людий, повинен дати своє оголошення до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми пирступні, зваживши, що наклад буде виносити 20,000 примірників. Ціла сторона 34 кв. цалів, коштує $30.00; половина $15.00; чверть $10.00; осьма часть $5.00; перша і послідна сторона в части оголошень по $35.00. Хто хотівби в своїм оголошенню помістити також і фотоґрафію чи то свою чи свого бизнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовлення такої кліші з фотоґрафії, то значить, що його оголошенне буде о стільки дорозше коштувати, скільки виносить кошт виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить находитися в редакції по день 30. серпня б. р. Гроші за оголошення належить посилати рівночасно. Оголошення на кредит безуслівно не будуть друкуватися.

ФОТОҐРАФІЇ БРАТСТВ І ТОВАРИСТВ. Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі і театральні, школи, банди, які є при відділах У. Н. Союза (коли який кружок ,співацьке товариство і т. п. не есть при відділі У. Н. Союза, таких після ухвали не будеться поміщувати у календари), хотілиб, аби їх фотоґрафії були поміщені в календари на 1930 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 30. серпня б. р. Рівночасно проситься прислати з фотоґрафією чек або моні-ордер, виписаний на імя „Свободи" на суму $10.00. Сі гроші ужиється на покритте коштів виготовлення з фотоґрафії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотоґрафії мусять бути добре опаковані.

Всі письма належить адресувати:

„S V O B O D A"
81-83 GRAND ST., або P. O. BOX 346,
JERSEY CITY, N. J.

КОМУНІСТИ І КОНТР-РЕВОЛЮЦІОНЕРИ.

Німецькі націоналісти, фашисти та комуністи зедналися проти міністра Штреземана й поставили в парляменті резолюцію недовіря йому, але парлямент своїм голосованнем відкинув її.

МАТУРА В ШВЕЦІЇ.

У сезоні матуральних іспитів довідуємось про те, як виглядає матура в Швеції. Краєва шкільна рада призначує теми до вправ зрілости для всіх середніх шкіл однакові. Матура, річ ясна, відбувається в усіх школах у тойже день. Після неї матуральні теми оголошують у всій пресі і кожний батько може, коли має охоту, попробувати, чи вправа, предложена його синкові, не є справді за важка і чи він, батько, памятає ще ту мудрість, завдяки якій видали йому патент на зрілість. Безпосередньо після іспиту абітурієнти збираються зі своякими та приятелями на шкільному подвірі і кожний із них дістає білу шапочку на голову з вінком квіток. Так прибрані виїзджають вони зі школи верхом на коні, ослі, а в останніх часах уже на авті. Часто товариші виносять на руках нового зрілого з радісними окликами. Абітурієнтки виходять одягнені в білих мантилях і білих суконках. Рідня зустрічає „зрілих" вином і медівниками.

У СЕЗОНІ ПОЖЕЖ.

На Виленщині згоріло село Рулевичі, а саме 95 будинків. 200 людей не має де мешкати. — У Товамччині в м. Нижнів 200 будинків. Причина пожежі невідома. Дарма, що містечко горіло над рікою і в сусідстві залізничої стації, не можна було пожежі стримати. Погорільці без хати та майна кочують, мов цигани, під голим небом.

ВБИЛИ БАР. РОТШІЛЬДОВУ.

У Парижі вбили 70-літню міліонерку баронову Ротшільдову, вдову по великім фінансісті. Біля вбитої лежала лопатка від угілля, якою вбийник убив Ротшільдову. Підозріння впало на наймичку Плят, яку Ротшільдова виховала від дитини і все тримала при собі. Плят скрилася в лазничці, вся в крови. Плятівна з причини нервового плачу не могла зізнавати. На вбитій ствердили 18 ран, завданих лопаткою; причин убивства не устійнили.

ВІДЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВЧЕНОГО.

Д-р Володимир Левицький, відомий математик, заст. голови Наук. Т-ва ім. Шевченка і голова природописно-матем. секції, обраний дня 3. травня ц. р. почесним членом Ради Математичного Товариства в Київі. Цей вибір затверджено дня 14. травня на загальних зборах Товариства.

БУКОВИНСЬКІ УКРАЇНЦІ І РАТИФІКАЦІЯ КОНКОРДАТУ З РИМОМ.

В дебаті над ратифікацією конкордату Румунії з Ватиканом у сенаті забрав слово й сенатор д-р Володимир Залозецький і зложив іменем Української Національної Партії таку заяву: „До артикулу римське II., буква а), точка 4., маю честь заявити: Українська Національна Партія є проти постанови цього артикулу, який нас прилучує до греко-католицької дієцезії, що має утворитися на півночі Семигороду. Нас у Румунії поверх 150,000 Українців греко-католиків і маємо право домагатися нашого власного епископства. Коли лютерани-Мадяри мають на 30,000 душ, а лютерани-Сакси на 60,000 свої давні епископства, тоді маємо право й ми домагатися однакового трактування. Маємож уже й тепер апостольського адміністратора. Середники комунікації між північним Семигородом і Буковиною такі тяжкі, що адміністрування звідти майже неможливе. Колиж візьмемо під розвагу осібну літурґічну мову, а навіть ріжниці в самому культі, то думаємо, що є потрібне окреме епископство не тільки з адміністраційних оглядів, але й з огляду на виховання будучих наших священиків і душпастирства народу. Ми жалуємо, що не запитано нас щодо цього конкордату, який зроблено без нашого співробітництва і в якім не узглядненo наших справедливих домагань; що більше — нам відбирається вже істнуючі права. Тому ми не можемо одобрити конкордату в його сьогоднішній формі".

НІМЕЧЧИНА НЕ ВИННА ЗА ВИБУХ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

ПІД ТАКИМ ГАСЛОМ ВІДБУЛИСЯ ДЕМОНСТРАЦІЇ ПО ВСІЙ НІМЕЧЧИНІ ЗПРИВОДУ 10-ЛІТТЯ ПІДПИСАННЯ ВЕРСАЛЬСЬКОГО МИРА.

БЕРЛІН (Німеччина), 29. червня. — По всій Німеччині відбулися демонстрації ріжних орґанізацій, які протестували проти Версальського мира з кагоди 10-ліття підписання його. Особливо рішучі протести були проти того, що у Версальському трактаті є клявза, яка обвинувачує Німеччину у виникненню війни.

Всі ґазети вийшли з величезними наголовками на першій стороні, що Німеччина неповинна у війні. Більшість демонстрацій пройшли імпозантно та в повному спокою й порядку, лише біля берлінського університету й біля дому президента Гінденбурґа дійшло до бійки на кулаки між поліцією та студентами.

В Надренії демонстрації були заборонені окупаційними військами. Берлінська ґазета „Дер Таґ" подала фотоґрафії ріжних подій у Данціґу, Познані, Катовицях і Штрасбурґу, пригадуючи цим про страчені Німччиною землі по Версальському миру.

Президент Гінденбурґ видав спеціяльний маніфест з нагоди 10-ліття підписання Версальського мира. Цей маніфест підписаний всім кабінетом міністрів. В ньому піднесено те, що Німеччина була змушена підписати Версальський мир, але до цього часу справжнього мира нема. Також зазначено, що хоч Німеччина неповинна у виникненню Світової Війни, всеж вона змушена була цю вину взяти на себе. Версальський мир поклав на німецький нарід неможливо важкі обовязки, але правительство вірить, що майбутне принесе дійсний мир, оснований не на силі й примусі, але на співпраці всіх держав, як рівних між собою.

У ФРАНЦІЇ СПОКІЙ.

ФРАНЦУСЬКА ПРЕСА СПОКІЙНО СТАВИТЬСЯ ДО НІМЕЦЬКИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ ПРОТИ ВЕРСАЛЬСЬКОГО МИРА.

ПАРИЖ (Франція), 29. червня. — Французька преса мало уділяє місця німецьким демонстраціям проти Версальського мира й уважає їх ділом націоналістичних орґанізацій, які сподіваються цією дорогою популяризувати себе. Притім преса додає, що кожен Француз добре знає, що німецький нарід у війні неповинен, але завинило старе правительство Німеччини.

ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ НАДРЕНІЇ.

ШАХТ ҐОВОРИТЬ, ЩО НІМЕЧЧИНА НЕ МОЖЕ РАТИФІКУВАТИ ПЛЯНУ ЙОНҐА, ПОКИ НЕ БУДЕ ЗВІЛЬНЕНА НАДРЕНІЯ.

МЮНХЕН (Німеччина), 29. червня.—Голова німецької делеґації, що підписала репараційний плян Йонґа, Шахт, виступив тут з великою промовою з нагоди 10-ліття підписання Версальського мира. В своїй промові він зазначив, що німецьке правительство не може приняти нового репараційного пляну Йонґа так довго, як довго чужинецькі війська не будуть виведені з Надренії без жадних застережень.

А потім має ще бути розвязана справа Сарського басейну, який тепер находиться в руках антанти. Лише вирішивши позитивно ці два питання, Німеччина зможе приняти плян Йонґа.

Притім він зазначив, що Америку не слід трактувати як країну, яка хоче зробити з Европи свою кольонію, бо Америка щиро хоче допомогти Европі вийти з її тяжкої економічної кризи. Особливо Німці повинні памятати, що Америка перша домагалася, щоби Німеччину трактувати нарівні з иншими державами, хоч вона й вийшла переможеною з війни.

АНҐЛІЯ НЕ ЗБРОЇТЬСЯ ПРОТИ АМЕРИКИ.

ПРАВИТЕЛЬСТВО МЕК ДОНАЛДА ДУМАЄ ЗНИЩИТИ МОРСЬКУ БАЗУ В КАРАЇБСЬКОМУ МОРІ.

ЛОНДОН (Анґлія), 29. червня. — Щоби дати реальний доказ того, що Анґлія не зброїться проти Америки й не думає воювати проти неї, анґлійський уряд плянує знищити морську базу на Західно-Індійських островах. База ця загрожує Панамському каналови, що ввесь час іритує Америку.

Але Мек Доналд цього не зможе поставити у парляменті так довго, як довго опінія анґлійського народу не буде підготована до цього, щоби консервативи не виступили проти такого проєкту.

ШУКАЮТЬ ДАЛІ ФРАНКА.

МАДРИД (Еспанія), 29. червня. — Еспанське правительство вирішило продовжувати пошукування летуна Франка так довго, поки не будуть обслідувані всі пустинні Азорські острівці. Тепер воно розпочало переговори з Німеччиною, щоби заанґажувати повітроплав „Ґраф Цепелін" для пошукування загинувших летунів.

„ҐРАФ ЦЕПЕЛІН".

ФРІДРІХСГАФЕН (Німеччина), 29. червня. — Думають, що при кінці липня „Ґраф Цепелін" розпічне свій лет навколо світа. Десь між 10 і 20 липнем він відбуде пробний лет з новими моторами.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загряниці:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

СОРОМНИЙ ЮВИЛЕЙ.

Десять літ тому в Версалю підписали німецькі делегати памятний мировий договір з аліянтами. Сей день нині святкують більше в Німеччині, як в аліянтських краях. Очевидно, Німці його святкують по свойому, але все таки святкують. Аліянти немов би його стидалися.

І стидатися є чого. Версальський договір закінчив війну, в котрій аліянти воювали з кличем на устах: „Се має бути послідна війна! Воюймо на те, щоби усунути війну!" Нині по десяти роках, як недавно сказав мадярський дипломат Андраші, в Европі є більше причин до війни, як було в 1914. році. Сі всі причини беруть початок з Версальського договору.

Стидатися є чого, бо аліянти йшли до війни з кличем: „Унеможливімо війну через визволення й розкріпощення народів, через заведення рівноправности народів, через надання свободи всім націям". Версальський договір та другі з ним звязані договори, щоправда, розкріпостили деякі народи, але зате загнали другі народи в ще більшу неволю.

Стидатися є чого, бо аліянти голосили в час війни клич: „Ми бємося за демократію!" Тимчасом у десять літ по Версальськім договорі в Европі є менше демократії, як було в час вибуху світової війни в 1914. році.

Стидатися є чого, бо аліянти в час війни голосили засади вирозуміння для других, а до Версалю прийшли не з настроєм вирозуміння, але як бутні побідники, жадні пониження й пімсти над побідженими.

Через те все Версальський договір наплутав у міжнародні відносини більше клопотів, як наплутали десятки мирових договорів між явними імперіялістами за сто літ до великої війни. Версальський договір понижив Німеччину, вложив на неї тягар відвічальности за війну, котрої вона ніколи не прийме, котрої не приймають нині вже й історики світа, які в першій мірі винують за війну декотрі аліянтські держави, а допера в другій лінії Німеччину й Австрію. Версальський договір не полагодив навіть справи воєнних відшкодовань, а завісив над Німеччиною марево неозначених довгів, яке допера по 10 роках вдалося розвіяти. Версальський договір роззброїв Німеччину й розоружену виставив на іграшку Польщі, тої варіятки з ножем, який її вткнули в руки знову аліянти.

Тому й не диво, що в десятиліття Версальського договору можуть про сей договір з чистою совістю говорити Німці. Аліянтам приходиться тільки стидатись або писати виправдування.

ПОГРОМ ЖИДІВ ПОЛЯКАМИ У ЛЬВОВІ.

(Оригінальна допись до „Свободи")

Коли в падолисті мин. року польські студенти здемолювали друкарню „Діла", інтроліґаторню „Просвіти", „Маслосоюз" і т. ин., то жидівська преса майже злорадісно віднеслася до того, а що найменше не думала і словом атакувати польський шовінізм. Але то так: сьогодня мені, завтра тобі.

Мимо того, що Жиди попирають цілою силою терор „фальшивий, ворожий національним меншостям"*) польський режім, польські патріотники цілком не зважають на це, що жидівський песик на задних лапках перед ним стоїть, а використали першу ліпшу нагоду, а радше сплетні, вдарити його з цілого розмаху по крижах.

Ось як це сталося:

В понеділок, 3 червня ц. р. антисемітська часопись „Львовскі Курєр поранни" подала вістку, що день передтим підчас латинської процесії Божого Тіла на вул. Жигмонтівській з вікон жидівської приватної хлопячої й дівочої гімназії кидали на процесію пісок і хліб, кричали, свистали, а навіть плювали.

Жидівський „Нови Дзєннік" представляв справу так: „В неділю перед полуднем відбулася у Львові процесія католицька. Вона ішла з монастиря при вул. св. Анни в напрямі до монастиря св. Єлисавети при вул. Городецькій і перейшла попри дім при Жигмонтівській вулиці, в котрім містяться жидівські приватні гімназії. Коли процесія зайшла у Жигмонтівську вулицю, тоді власне була в тих школах пора павзи (перестанку в науці). Як звичайно в такій порі, молодіж заховувалася досить голосно, а треба знати, що вікна в клясах були отверті.

„І ось якийсь учасник процесії упав на думку використати ту невинну забаву молоді для підбурення учасників процесії і зачав викрикувати, що жидівські діти насміхаються з католицьких обрядів.

„Негайно отже пішли в курс поголоски, що жидівська молодь обидила християнську релігію, а частина учасників процесії зібралася перед гімназією у грізній поставі. Однакож поліція не допустила до ніяких ексцесів і процесія пішла в дальшу путь."

На иншім місці каже тойже „Нови Дзєннік", що в наслідок клевет, кинених на жидівську молодь, уже в неділю, 2 червня вечером, розпочато в місті аґітацію, щоби напасти на жидівську гімназію. На другий день (3-го червня) відбулося передполуднем віче вшехпольської молоді, котра зіслала підюджена вечірною статею, яка появилася у „Львовскім поранім курєрі". Потім кількасот вшехпольських (endecьких) корпорантів (студентів, зорганізованих на пів по військовому) зібралося на Жигмонтівській вулиці коло жидівського гімназійного будинку.

Вони підносили ворожі оклики проти Жидів і нападали на переходячих Жидів. Між иншим **побито в страшний спосіб** лісками якогось пейсатого Жида, котрий спасся лише утечею до переїзджаючого трамваю. Ендецькі хуліґани нападали також на жидівську шкільну молодь, а одного школяра Еґуду Гехта, тяжко поранили. Крім того ще кількох инших школярів перевязала ратункове поготівля. Аж поліція здержала дальші авантури корпорантів.

В наслідок тих авантур дійшло до паніки серед жидівської людности при вулицях Казимирівській та Городецькій. Жиди зачали на лоб на шию замикати свої склепи.

Та головні ексцеси вибухли аж того самого дня (3-го червня) вечер. О годині 9-тій товпа, зложена з яких 200 демонстрантів, звилася перед редакцією жидівської (польонофільської!) „Хвілі", вдерлася до салі складачів і відділу машин, потурбувала складачів та взялася демолювати уладження.

Напасники поперевертали кашти з черенками, знищили чотири лінотайпи та ротаційну машину. Шкоди є на кількадесять тисяч долярів. Вибито, очевидно, й вікна.

Редакція „Хвілі" ще того самого дня пополудни дістала анонімну пересторогу, що готовиться напад і тому повідомила поліцію. Але відділ поліції прийшов, коли напасники вже розбіглися.

Иншій гурт демонстрантів напав на льокаль товариства жидівської молоді „Емуна" та вибив там шиби. Третій знову напав на дім жидівських академиків, де здемолював їдальню і вибив шиби.

Ще инша група вдерлася до жидівського гімназійного дому та здемолювала вчасти уладження. Аж там нарешті арештувала поліція 27 академиків. Всього разом придержано 40 осіб.

Тепер поліція не так журиться тим, щоби вишукати тих, що підбурювали до тих нападів і насильства та ними проводили, як радше тим, щоби конче якось сконструувати якийсь **факт** зневаги процесії. А це так легко не йде.

Навіть канонік кс. Рокіцкі, що провадив цю процесію, випитуваний редактором прихильної до уряду „Ґазети поранної", заявив, що не заувважив підчас процесії нічого особливого. Чув лиш оклик якоїсь дівчинки і був переконаний, що вона, стиснена товпою, так крикнула. Допера вже по закінченню процесії почали ширитись ріжні поголоски про жидівську провокацію.

———o———

Той антисемітський погром викликав у цілій майже польській пресі незвичайно пригноблююче враження. Уже листопадовий, протиукраїнський погром був поважнішим польським політикам дуже не наруку. А щож допера цей новий, антисемітський?

Жиди чейже то не ті бідні, заголюкані Рутенці без далекосяглих загряничних звязків, зосібна в области преси. Преса в цілім світі є бодай у трох четвертих частях в руках жидівських, а кріпшої солідарности, як жидівська, не можна собі і уявити! Тожто допера пічнеться рвєтес, нарікання на Польщу та на правду у ній! — (Польніше віртшафт).

Одним з найкращих доку-ментів того пізнання, що сталося велике нещастє, це лист якогось заслуженого польського громадянина зі Львова до редакції тамошньої „Ґазети поранної". Ось кілька уступів з того знаменного письма:

„Треба признати, що першим почуванням по пізнанню правди про львівські події є — глибоке пригноблення. Який сенс, яка ціль цего всього? Який страшний памятник безумства поставили собі аранжери тої „**відплати**" за подію, коли просто не видумано, то бодай свідомо роздмухано на користь сліпої тогни? Чи здавали вони собі справу з того, що їх учинки є злочинами супроти держави?

„Колиби хтось з найбільш завзятих ворогів Польщі задумав зробити їй найгіршу прислугу, то не зробивби нічого иншого, як власне це, що сталося!

„І справді добру вибрано хвилю! Ось в Англії приходить власне до керми сили, що є спеціяльно вразливі на цього рода події! А першою вістю, яка прийде тамтуди з Польщі, буде власне львівська реляція!

„Наша сумна господарська ситуація домагається напруження всієї енергії власне в цьому напрямі. Наша американська пожичка паде.

„Наша народностева політика здобуває з великим трудом перші позитивні овочі (? — К. Об.), а тут нараз така заверуха. Немовби навмисне, щоби наші вороги могли сказати: Ми мали рацію! З Польщею треба боротися, бо політика спільної роботи на терені Малопольщі кінчиться демолюванням шкіл, друкарень і студентських домів.

„Чи подумали над цим ті, що цю бурю засіяли, що їх учинок є насильством не лиш над законним порядком, але і над здоровим розумом?"

Автор цього письма до „Ґазети поранної" підносить, що й тепер показалися на стороні поліції такі занедбання, які далися заввважити і в листопаді минувшого року.

Тоді мусіло прийти до ґрунтовної реорґанізації поліції. „Самі факти свідчать, що львівська поліція не доросла ще до висоти свого завдання. Маємо тут типовий випадок недоціненння ситуації, чого жерелом може бути лише незнання терену."

„Впрочім виновники мусять бути вишукані та покарані."

Цей лист польського громадянина характеризує дуже влучно наслідки, які мусять мати послідні ексцеси „дзєльней польской млодзєжи".

Хай Бог простить гріха, але на вісти про ті події нашим бідним пригнобленим землякам під пануванням Польщі неначе хто груди салом помастив. Чейже дістануть і вони і то близьких товаришів недолі і то таких, що мають на всі боки звязки й уміють з них користати. Мовляв, попри них і ми вже спечемо нашу печеню...

Та відомо, чужими руками ґрані вибирати не все можна. Жидівські протести проти польських погромів можуть помогти тільки одним Жидам. Щоби світ довідався про польські погроми Українців, треба українських протестів.

Клим Обух.

*) Файна меншість — Українці! Щість і пів міліонів! — Кл. Об.

НА ТЕМИ ДНЯ

РЕТЕЛЬНІСТЬ НЕ ПО РОЗУМУ.

Газети принесли два характерні випадки для тих країн, де панує влада бюрократичних самодурів. Ми маємо на думці, як урядовці-буквоїди в Польщі та на Радянщині ретельно виконують свої обовязки, коли треба покарати якогось підданця своєї держави.

Підчас чергової „чистки" радянських апаратів на Україні большевицькі „чистільщики" звільнили з посади одну стару вчительку. Ретельна влада її обвинувачувала в тому, що вона переписується з „контр-революціонером" своїм сином, який живе за кордоном. Довго довелося доказувати й багато часу потратити бідній старенькій вчительці, щоби переконати большевицьких сатрапів, що її синок зовсім не контр-революціонер, а сто-процентовий большевик, комуніст і все, що хочете, бо він є большевицьким послом в Берліні, а зветься **Крестінський.**

Маємо другий випадок в Познані. Як відомо, Поляки так само, як і большевики, все стараються відшукати чиїсь давно забуті старі „провини", щоби за них покарати когонебудь зі своїх підданців. Большевики це роблять особливо старанно, відносно не членів своєї партії, а Поляки вишукують ріжних „інородців". Але, як в першому наведеному випадку большевики „вичистили" матір свого комуністичного божка, так і в другому випадку польський урядовець покарав Поляка за його „патріотизм і ненависть до ворога Польщі".

Властиво справа була така. Один судовий урядовець в Познані знайшов у суді старий присуд якогось Поляка Виґоди на 3 місяці до вязниці. Тому, що Виґода свеєї кари не відбув, хоч присуд був зроблений ще в 1916 році, польська „ретельна влада" відшукала його й запроторила до вязниці на три місяці. Відбувши свою кару, Виґода почав доходити, за що властиво він сидів, бо він і сам забув. Аж тут виявилося, що його засудив на цю кару німецький суд за образу **кайзера Вільгельма,** коли Познань ще належала до Німеччини.

В. Кедровський.

1919 РІК

(7)

14 листопада уже був затверджений гетьманом новий кабінет міністрів, в склад якого увійшли виключно представники московської земельної та фінансової великої буржуазії, а також бюрократичного московського „чиновничества".

В той же день була оголошена отся гетьманська грамота про федерацію України з Росією, що так говорить:

Грамота Гетьмана про федерацію з Росією.

„Перемиря між Німеччиною і державами згоди заключено. Найкрівавіща війна скінчилась, і перед народами всього світу стоїть складне завдання утворити основи нового життя.

„Серед решти частин єдиного стародавньої Росії на долю України випало порівнюючи більш щаслива доля. Україна перша завела у себе основи порядку й законности. При дружній допомозі Осередних Держав вона заховала спокій аж до нинішнього дня. Ставлячись з великим співчуттям до всіх терпінь, які переживала рідна їй Великоросія, Україна всіма силами старалась допомогти своїм братам, оказуючи їм велику гостинність і піддержуючи їх всіма можливими засобами в боротьбі за відновлення в Росії твердого державного порядку.

„Нині перед нами нове державне завдання. Держави Згоди здавна були приятелями колишньої великої єдиної Російської Держави. Тепер, після пережитих Росією великих заворушень, умови її майбутнього істнування повинні, безумовно, змінитися. На инших принципах, принципах федеративних повинна бути відновлена давня могутність і сила всеросійської держави. В цій федерації Україні належить заняти одно з перших місць, бо від неї пішов порядок і законність в краю і в її межах перший раз свобідно віджили всі принижені і пригноблені большевицьким деспотизмом громадяне бувшої Росії. Від неї-ж вийшла дружба й єднання з славним Всевеликим Доном і славними Кубанськими і Терськими Козацтвами. На цих принципах, які — я вірю — поділяють і всі союзники Росії, Держави Згоди, а також які не можуть не співчувати всі без винятку инші народи не тільки Европи, але і всього світу, повинна бути збудована найблища політика нашої України. Їй перший належить виступити в справі утворення всеросійської федерації, якої конечною метою буде відновлення великої Росії.

„В осягненню цієї мети лежить запорука добробуту, як всієї Росії, так і забезпечення економічно-культурного розвитку цілого українського народу на міцних підставах національно-державної самобутности. Глибоко переконаний, що иншї шляхи були загибіллю для самої України, я кличу всіх, кому дорога її майбутність, тісно звязана з будучиною і щастям всієї Росії, єднатися біля мене і стати грудьми на захист України і Росії. Я вірю, що в цій святій патріотичній справі ви, громадяне і козаки України, а також і решта людности, дасте сердечну і могутню підтримку.

„Новосформованому нами кабінетови я доручаю найближче виконання цього великого історичного завдання. Павло Скоропадський".

Ось так було склалися обставини на передодні повстання. Коли Українці не хотіли підставляти покірно свої голови під обух гетьмансько-московського молота, то повинні були стати до активної боротьби. Боротьба все одно розпочалась би, бо настрої всього населення України такі, що повстання його проти реакції було вже неминучим. Не підніми Національний Союз прапора національного повстання, чого доброго, повстання пішло-б під червоним прапором московського інтернаціоналу.

Крім того і російські соціялістичні і демократичні партії готовились також робити переворот у Київі, спіраючись на радикально настроєну частину московського офіцерства, що тисячами перебувала у Київі. Вони гадали на місце гетьманської влади встановити у Київі краєвий російський уряд, який підлягав би Уфинській Всеросійській Директорії. Але національне повстання заскочило їх в часи приготовання, а тому й пляни їх не здійснилися.

Московські круки ріжних політичних напрямків уже розправляли свої крила над Україною, аби з силою вдарити на неї та знищити всі паростки національно-політичного самостійного життя. Праві й чорносотенці йшли в парі з Скоропадським, а ліві й поміркованні в опозиції йому, але всі разом проти якого-б то не було національного відтінку український. Навіть найбільш льояльна до гетьмана партія, партія гетьманців хліборобів-демократів іґнорувалася зовсім в комбінаціях московської чорної сотні, яка верховодила гетьманом.

Так представлялись мені причини, що привели до негайного прокламовання повстання проти гетьмана Українським Національним Союзом.

Звичайно не було уже чого й думати скликати національний Конґрес, а тому вже в ніч на 15 листопада на вулицях Київа була розліплена відозва Директорії, написана Винниченком.

Увесь день 15 листопада пройшов у Білій Церкві в підготові до захоплення самої Білої Церкви, де стояла велика німецька залога, та великої вузлової стації на шляху до Київа—Фастова.

Памятаю з цього дня такий жанровий епізод.

Сиділи ми всі за пізним обідом в офіцирській їдальні Січових Стрільців. За обідом були майже всі старшини стрільців. При головнім столі сидів в центрі Петлюра, Швець з одного боку, Осецький з другого боку, а поруч з ними Коновалець, я, Мельник, Тютюнник і инші.

Тільки почали обідати, як вартовий стрілець покликав до телефону Коновальця, з яким хотів говорити сам гетьман.

Коновалець встав спокійно, не поспішаючи вийшов до другого помешкання, де був телефон. Звичайно ми всі з цікавістю чекали, що буде говорити з ним гетьман.

За пару минут Коновалець таким же спокійним повернувся назад до їдальні, з ледви замітною усмішкою на устах.

— Що там говорили? — питає Петлюра.

— Особливого нічого. Гетьман наказав, аби ми припинили приготовання до погрузки у вагони, поки не буде нового розпорядження.

Стрільцям раніїше гетьман наказав приготовитися до відправки в Галичину під Львів, ніби в допомогу Галицькій Армії, а справді, щоби позбутися їх, як міцної національної військової сили, присутність якої під Київом небажана була при ліквідації української держави.

— Щож ви йому сказали? — питається Петлюра.

— Я сказав, що приготовання не припиню. У вагони буду грузитися і вирушу з Білої Церкви не в Галичину, а до Київа, куди сподіваюся прибути незабаром. На тім я повісив трубку телефону і припинив дальші розмови.

Всі притихли з замітним хвилюванням, бо цеж було формальне оголошення гетьманові війни.

— Добре зробили! — сказав по павзі Петлюра.

— Ну, будемо їсти, бо у нас напевно тепер кращий апетит і спокійніше на душі ніж у пана гетьмана! — голосно сказав я.

Дехто весело засміявся і весільно оглянув живий настрій. А Петлюра з добрим апетитом, бо натрудився багато.

Серед самого обіду в їдальню увійшов чоловік у картузі залізничника і в такомуж уніформованому плащі, який енерґічними кроками прямував до нашого центрального стола. Підійшовши близько, він скинув картуза і я пізнав Винниченка. Весело зі всіма привітавшись, він зараз же сів до стола та почав обідати. Все було таке звичайне, таке просте і нічим не нагадувало, що затіваємо діло, яке на 90% мало шансів на те, що нас за пару днів перевішають.

(Дальше буде).

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

П. З-ий, Брістол. — Дискусія над звітами урядників належить на конвенцію У. Н. Союза, а не в орган. Напишіть, без накидування на нікого, допис про те, як Ви організували відділ, вона буде поміщена.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

МЕНВИЛ, Р. АЙ. Тов. ім. Мих. Драгоманова, від. 181, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 7-го липня, точно в годині 1-ій пополудни. Обовязком є кождого члена явитись на мітінґ і вирівняти свої залеглости, бо в противнім разі поступиться після ухвали піврічного мітінґу. Члени, коли не вирівнає своїх вкладок, буде суспендований. Товариші, не забувайте, що обовязком вашим є приєднати нових членів, і вписати свої діти до У. Н. Союза, бо там їх будучність. — Микола Шевчук, предс.; Петро Гречух, кас.; Іван Ткач, секр.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 78, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться 7-го липня, в гали церковній, в 1-ій годині пополудни. Кождий член обовязаний прибути на сей мітінґ, бо не явившийся член заплатить кару 50 ц., а урядник 1 дол. Члени, коти довгують за три місяці і більше, коли не вирівнають свої залеглости на сім мітінґу, будуть суспендовані. Будемо приймати нових членів. — Вас. Гонтарчик, предс.; Антін Бончак, кас.; Андрій Бончак, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. Піврічні збори Товариства ім. Дмитра Вітовського, від. 301, відбудуться 7-го липня, в годині 1-ій пополудни, при 1-рі і Робей вул. Всі члени обовязані прибути на сі збори, бо є важні справи до полагодження. Контрольна комісія здасть справоздання з діловодства уряду за пройдених шість місяців. Також телеграфом здасть справоздання конвенційне. Не явившийся член заплатить кару таку, яку передбачає на неявлених після статута. Кождий член повинен старатися придбати нових членів, а вже з батьківського обовязку повинен записати свої діти до У. Н. Союза, бо в їх руках лежить наша майбутність. — Павло Підлісний, секр.

САВТ БРУКЛИН, Н. Й. Бр. св. О. Николая, від. 293, повідомляє своїх членів, що піврічний мітінґ відбудеться в неділю, 7-го липня, в годині 1-ій пополудни, в гали церковній, 157 — 18 улиця, Савт Бруклин. Не явившийся член на сім мітінґу заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. Довгуючі члени коли не вирівнають своїх залеглостий на сім мітінґу, будуть суспендовані. На сім мітінґу будемо приймати нових членів до Братства і У. Н. Союза без оплатити вступного. Тому користайте з нагоди і приєднуйте нових членів і вписуйте свої діти до У. Н. Союза. — Семен Ниґрич, предс.; Теодор Вальорний, секр.; Стефан Музика, касір.

— Чи, батько молодої вививнував свою дочку?

— О так! Він взяв дочку за руку, привів до молодого і сказав: „Воно є більше благородно давати ніж брати".

ПРОТОКОЛ

XVII. Головної Конвенції Українського Народного Союза, що відбулася на днях від 13. до 18. мая 1929. включно, в місті Нюарк, Н. Дж.

(7)

ЗВІТ ГОЛ. РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

ЗА ЧАС ВІД 1-го СІЧНЯ 1925 Р. ДО 31-го ГРУДНЯ 1928 Р.

Назва стейту, місцевости і відділу:	Жінок	Мущин	Разом	Дітий	Разом жінок, мущин і дітий
СТЕЙТ МІШІҐЕН:					
Дітройт, Міш. Товариство Запорожська Січ, від. 75	22	46	69	77	146
„ „ Товариство Подільська Січ, від. 141	3	11	14	3	17
„ „ Братство св. О. Николая, від. 175	16	52	68	40	108
„ „ Братство св. Івана Хрестителя, від. 292	51	101	152	84	236
Гемтремк, Міш. Товариство Згода, від. 20	22	70	92	34	126
„ „ Товариство ім. М. Шашкевича, від. 94	34	75	109	47	156
„ „ Товариство ім. Січинського, від. 146	19	45	64	37	101
Москигон Гайтс Міш., Товариство Просвіта, від. 131	11	14	25	15	40
Сеґінав, Міш. Товариство Український Клюб, від. 309	10	22	32	9	41
СТЕЙТ МЕЗУРІ:					
Десладж, Мо. Бр. св. Благовіщення, від. 50	9	12	21	23	44
„ „ Братство св. О. Николая, від. 225	6	13	19	—	18
Сейнт Джозеф, Мо. Товариство Запорожська Січ, від. 355	9	19	28	15	43
Сейнт Луїс, Мо. Братство св. Володимира, від. 179	21	75	96	94	190
„ „ „ **Товариство Любов, від. 373**	21	—	21	—	21
СТЕЙТ МІННЕСОТА:					
Міннеаполіс, Мінн. Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 345	53	71	124	95	219
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 385	28	47	75	51	126
СТЕЙ НЮ ГЕМШИР:					
Манчестер, Н. Г. Братство Пресв. Богородиці, від. 178	3	15	18	—	18
СТЕЙТ НЮ ДЖЕРЗИ:					
Байон, Н. Дж. Братство св. Архистр. Михаїла, від. 213	45	119	164	93	257
„ „ Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 281	6	19	25	10	35
„ „ Сестрицтво св. Анни, від. 287	8	—	8	—	8
Бавнд Брук, Н. Дж. Братство св. Арх. Михаїла, від. 328	3	6	9	6	15
„ „ „ Братство св. О. Николая, від. 344	15	18	32	23	56
Елізабет, Н. Дж. Товариство Запорожська Січ, від. 3	14	38	52	57	109
„ „ Сестрицтво Любов, від. 37	60	—	60	—	60
„ „ Братство св. Володимира, від. 65	41	131	172	128	300
„ „ Братство св. Архистр. Михаїла, від. 142	4	62	66	45	111
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 234	5	86	91	127	218
Джерзи Сиґі, Н. Дж. Братство св. О. Николая, від. 4	17	34	51	10	61
„ „ „ Товариство Свобода, від. 25	6	20	26	6	32
„ „ „ Товариство ім. Івана Франка, від. 54	4	10	14	1	15
„ „ „ Тов. Мол. Клюб Поступовий, від. 70	37	115	152	107	259
„ „ „ Тов. Українських Соколів, від. 170	22	83	105	46	151
„ „ „ Тов. Вільні Козаки села Росільна, в. 196	11	14	25	13	38
„ „ „ **Братство св. Петра і Павла, від. 257**	14	17	31	13	44
„ „ „ Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270	29	67	96	83	179
„ „ „ Товариство Дарахівщина, від. 275	14	35	49	32	81
„ „ „ Братство св. Володимар, від. 286	9	32	41	8	49
„ „ „ Сестрицтво св. Ольги, від. 315	5	5	10	—	10
Ізелін, Н. Дж. Товариство Просвіта, від. 366	1	8	9	9	18
Ґрейт Медовз, Н. Дж. Братство св. О. Николая, від. 143	5	13	18	—	18
Картерет, Н. Дж. Братство св. Аристр. Михаїла, від. 209	32	43	75	53	128
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 315	41	70	111	115	226
Кліфтон, Н. Дж. Товариство Українська Січ, від. 182	23	50	73	42	115
Лінден, Н. Дж. Товариство ім. Івана Франка, від. 306	4	10	14	2	16
Нюарк, Н. Дж. Братство св. Петра і Павла, від. 27	7	21	28	9	37
„ „ Братство св. Івана Хрестителя, від. 76	43	107	150	124	274
„ „ Товариство ім. Богд. Хмельницького, від. 133	20	74	94	31	125
„ „ Товариство Вільна Україна, від. 152	8	34	42	17	59
„ „ Товариство ім. Мих. Грушевського, від. 219	6	22	28	22	50
„ „ Сестрицтво Пресв. Діви Марії, від. 219	28	—	28	—	28
„ „ **Сестрицтво ім. Марти Вашінґтон, від. 359**	20	3	23	15	38
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 371	20	45	65	62	127
Ню Бронсвік, Н. Дж. Товариство Запорожська Січ, від. 353	4	11	15	—	15
Ню Правіденс, Н. Дж. Товариство Любов, від. 272	2	3	5	—	5
Мілвіл, Н. Дж. Товариство Запорожська Січ, від. 347	11	20	31	20	51
„ „ **Товариство ім. Стефана Мельничука, від. 331**	9	22	31	23	54
Менвіл, Н. Дж. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 349	9	26	36	7	42
Оксфорд Форнис, Н. Дж. Братство св. О. Николая, від. 174	2	13	15	15	30
Петерсон, Н. Дж. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 64	8	37	45	25	70
Пасейк, Н. Дж. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 42	26	45	71	38	109
„ „ Товариство ім. Івана Франка, від. 97	23	27	50	39	89
Перт Амбой, Н. Дж. Братство св. О. Николая, від. 104	42	76	118	93	211
„ „ „ Товариство Запорожська Січ, від. 155	86	131	217	227	444
„ „ „ Братство св. Василія, від. 168	46	69	115	102	217
Плейнфілд, Н. Дж., Товариство ім. Івана Франка, від. 372	3	16	19	2	21
Ровей, Н. Дж. Товариство Згода, від. 294	11	17	28	22	50
Раріган, Н. Дж. Братство св. Михаїла, від. 332	16	27	43	26	69
Савт Плейнфілд, Н. Дж. Товариство Просвіта, від. 312	12	29	41	38	79
Трентон, Н. Дж. Товариство Вільні Козаки, від. 116	14	25	39	29	68
„ „ Тов. Зап. Січ ім. Б. Хмельницького, від. 245	28	52	80	72	152
Віліямставн, Н. Дж. Братство св. Юрія, від. 307	8	12	20	15	35
Випани, Н. Дж. Товариство ім. Івана Франка, від. 172	4	15	19	7	26
Вудбайн, Н. Дж. Братство св. О. Николая, від. 378	5	7	12	10	22
СТЕЙТ НЮ ЙОРК:					
Амстердам, Н. Й. Товариство ім. Івана Франка, від. 266	18	41	59	14	73
Асторія, Н. Й. Братство св. О. Николая, від. 5	20	41	61	32	93
Бінгемптон, Н. Й. Товариство Запорожська Січ, від. 21	9	28	37	33	70
Бофало, Н. Й. Братство св. О. Николая, від. 127	9	51	60	46	106
„ „ Товариство ім. Івана Франка, від. 299	6	39	45	14	59
„ „ Товариство Український Сокіл, від. 304	5	18	23	—	28
Бронкс, Н. Й. Товариство Любов, від. 298	6	39	45	27	72
Бруклин, Н. Й. Товариство Богдана Хмельницького, від. 22	18	36	54	75	129
„ „ Братство св. Тройці, від. 203	13	37	50	29	79
„ „ Братство св. О. Николая, від. 291	4	9	13	—	13
„ „ Братство св. О. Николая, від. 293	5	18	23	6	29
„ „ Українське Товариство Дністер від. 310	7	18	25	24	49
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 325	5	25	30	—	30
Дургемвіл, Н. Й. Товариство „Рільник", від. 188	5	8	13	63	76
Джемейка, Н. Й. Братство св. Юрія, від. 160	22	40	62	46	108
Фар Ракавей, Н. Й. Братство св. Йосафата, від. 261	3	8	11	9	20
Фултон, Н. Й. Товариство Запорожська Січ, від. 263	10	31	41	26	67
Гейстінґ ан Гудсон, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 6	6	14	20	11	31
Гемпстед, Л. Ай., Н. Й. Тов. Запорожська Січ, від. 327	5	18	23	18	41
Геркімер, Н. Й. Товариство Запорожська Січ, від. 192	16	25	41	12	53
Гудсон, Н. Й. Братство св. Йосафата, від. 273	22	38	60	41	101
Елмайра, Н. Й. Товариство ім. Івана Франка, від. 271	12	17	29	12	41
Когус, Н. Й. Братство св. Петра і Павла, від. 57	17	47	64	38	102
Лакавана, Н. Й. Братство Пресв. Богородиці, від. 149	11	17	28	32	60
Ленкастер, Н. Й. Братство св. Василія, від. 87	20	45	65	66	131
Літл Фолс, Н. Й. Товариство Запорожська Січ, від. 330	23	36	57	16	73
Матиток, Н. Й. Братство св. Івана Хрестителя, від. 256	5	14	19	—	19
Менчестер, Н. Й. Зовариство Запорожська Січ, від. 340	5	10	15	—	15
Ню Йорк, Н. Й. Товариство Буковина, від. 14	16	31	47	8	55
„ „ „ Товариство Воля, від. 46	—	24	24	1	25
„ „ „ Братство св. Андрея, від. 66	18	45	63	14	77
„ „ „ Товариство Зоря, від. 69	11	46	57	16	73
„ „ „ Товариство Запорожська Січ, від. 117	5	35	40	5	45
„ „ „ Братство св. Володимира, від. 130	23	106	129	34	163
„ „ „ Товариство Жеребецька Любов, від. 144	4	29	33	10	33
„ „ „ Товариство Верховинці, від. 184	3	4	7	—	7
„ „ „ Товариство Свобода, від. 194	1	11	12	—	12
„ „ „ **Відділ 204**	16	36	52	10	62
„ „ „ Товариство Поміч в Чужині, від. 215	4	13	17	—	17
„ „ „ Товариство Богородчани, від. 233	6	28	34	1	35
„ „ „ **Товариство Дністер, від. 361**	35	140	175	78	253
Неґра Фолс, Н. Й. Братство Пресв. Богородиці, від. 351	7	17	24	22	46

Назва стейту, місцевости і відділу:	Жінок	Мущин	Разом	Дітий	Разом жінок, мущин і дітий
Овбурн, Н. Й. Братство св. О. Николая, від. 38	37	94	131	101	232
„ „ Сестрицтво Пресв. Богородиці, від. 202	26	—	26	—	26
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 283	20	43	63	30	93
Олеян, Н. Й. Товариство Запорожська Січ, від. 363	33	51	84	80	164
Піксіл, Н. Й. Братство св. Петра і Павла, від. 195	11	15	26	—	26
Порт Джервіс, Н. Й. Братство св. Михаїла, від. 198	13	20	33	11	44
Рачестер, Н. Й. Сестрицтво Пресв. Богородиці, від. 36	68	—	68	1	69
„ „ Братство св. Йосафата, від. 217	49	164	213	142	355
„ „ Товариство ім. Івана Франка, від. 269	10	14	[illegible]	16	40
„ „ Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 289	10	16	26	16	42
„ „ Товариство Вільні Козаки, від. 316	44	109	153	97	250
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 367	29	98	127	49	176
Ром, Н. Й. Братство св. Михаїла, від. 121	19	36	55	56	111
Спрінг Валей, Н. Й. Товариство Просвіта, від. 16	13	16	29	46	74
Стейпелтон, Н. Й. Братство св. Михаїла, від. 211	22	56	78	40	118
Сиракюз, Н. Й. Братство св. Петра і Павла, від. 39	23	46	69	40	109
„ „ Товариство Січ, від. 282	36	72	108	109	217
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 317	29	32	61	43	104
Трой, Н. Й. Братство св. О. Николая, від. 191	13	31	44	11	55
Йонкерс, Н. Й. Товариство Подільська Січ, від. 8	20	88	108	63	171
„ „ Братство св. Андрія, від. 12	12	37	49	9	58
Ютіка, Н. Й. Братство св. Петра і Павла, від. 58	17	48	65	55	120
Вайтстовн, Н. Й. Товариство Просвіта, від. 129	2	16	18	—	18
Вестбури, Н. Й. Товариство Тараса Шевченка, від. 267	6	20	26	15	41
Вестчестер, Н. Й. Товариство Згода, від. 210	5	15	20	21	41
Водервліт, Н. Й. Товариство ім. Богд. Хмельницького, від. 13	6	18	24	10	34
Вудгейвен, Н. Й. Товариство Вільна Україна, від. 200	28	33	61	52	113
СТЕЙТ ОГАЙО:					
Акрон, О. Братство Сошествія св. Духа, від. 295	39	75	114	60	174
Іст Янгставн, О. Сестрицтво Пресв. Богородиці, від. 119	23	—	23	—	23
„ „ „ Товариство Сокіл, від. 218	48	110	158	162	320
Кентон, О. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 115	3	8	11	1	12
Колридж, О. Братство св. О. Николая, від. 224	—	4	4	5	[illegible]
Клівленд, О. Братство св. Петра і Павла, від. 102	33	142	175	114	289
„ „ Сестрицтво Пресв. Богородиці, від. 112	137	—	137	69	206
„ „ **Товариство ім. Івана Франка, від. 334**	35	54	89	50	139
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 251	24	52	76	53	129
„ „ **Товариство Згода від. 358**	48	—	48	9	57
„ „ Товариство Сокіл, від. 336	22	76	98	59	157
„ „ Братство св. О. Николая, від. 341	5	33	38	22	60
„ „ Братство св. Василія, від. 364	59	92	151	80	[illegible]
„ „ Товариство ім. Січинського, від. 393	—	15	15	—	15
Лейквуд, О. Братство Сошествія св. Духа, від. 108	23	33	56	34	90
Лорейн, О. Братство св. Івана Хрестителя, від. 34	30	41	71	78	149
„ „ Братство св. Андрея, від. 128	14	21	35	35	70
Нютон Фолс, О. Братство Трех Святителей, від. 264	2	7	9	13	22
Росфорд, О. Братство св. Михаїла, від. 235	28	51	79	23	102
Толідо, О. Братство св. О. Николая, від. 167	11	23	34	18	52
Савт Емгерст, О. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 343	2	10	12	10	22
Янгставн, О. Товариство Запорожська Січ, від. 17	1	14	15	19	34
„ „ Братство св. Михаїла, від. 140	3	24	27	4	31
„ „ Братство св. Івана Хрестителя, від. 230	38	87	125	89	214
„ „ Братство св. Петра і Павла, від. 274	27	54	81	44	125
Йорквіл, О. Товариство ім. Івана Франка, від. 77	17	33	50	30	80
Зейнсвіл, О. Товариство Українських Робітників, від. 11	3	3	6	—	6
„ „ Братство св. Йосафата, від. 279	3	4	7	—	7
СТЕЙТ ОНТАРІО, КАНАДА:					
Торонто, Онт. Канада. Братство св. Михаїла, від. 49	—	11	11	—	11
СТЕЙТ ОРЕҐОН:					
Портленд, Орег. Товариство ім. Івана Франка, від. 92	3	9	12	[illegible]	[illegible]
СТЕЙТ ПЕНСИЛВЕНІЯ:					
Алтуна, Па. Братство Пресв. Богородиці, від. 145	3	24	27	8	35
Армрод, Па. Братство св. О. Николая, від. 124	18	38	56	61	117
Алентавн, Па. Братство св. Михаїла, від. 147	84	146	230	245	475
„ „ Сестрицтво Пресв. Богородиці, від. 151	56	6	62	28	90
Авока, Па. Братство св. Івана Хрестителя, від. 326	31	55	86	73	159
Барнесборо, Па. Сестрицтво Благов. Пр. Діви Марії, від. 249	23	—	23	—	23
„ „ Братство св. Стефана, від. 297	—	7	7	15	22
Бейрдфорд, Па. Товариство Просвіта, від. 260	6	8	14	11	25
Белефонт, Па. Братство св. Івана Хрестителя, від. 244	—	17	17	13	30
Бентлейвіл, Па. Братство св. Михаїла, від. 109	24	24	48	51	[illegible]
Бресляв, Па. Братство св. Андрея, від. 30	16	27	43	[illegible]	[illegible]
Бріджпорт, Па. Братство св. Михаїла, від. 15	11	20	31	32	[illegible]
„ „ **Братство св. Петра і Павла, від. 383**	14	12	26	16	42
Бервік, Па. Товариство св. Анни, від. 333	55	7	62	42	[illegible]
Ботлер, Па. Товариство Вільна Україна, від. 329	4	6	10	[illegible]	[illegible]
Брістол, Па. Товариство Просвіта, від. 362	6	14	20	23	[illegible]
Централія, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 90	39	93	132	113	[illegible]
„ „ Сестрицтво Усп. Пр. Діви Марії, від. 189	23	7	30	14	44
Честер, Па. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 156	24	44	68	44	112
„ „ Братство св. Духа, від. 237	30	64	94	81	[illegible]
„ „ **Братство св. Арх. Михаїла, від. 352**	16	21	37	36	[illegible]
„ „ Товариство Запорожська Січ, від. 388	39	75	114	114	228
Дерри, Па. Братство св. Івана Хрестителя, від. 113	—	48	48	23	71
„ „ Сестрицтво Усп. Пр. Діви Марії, від. 303	55	—	55	—	55
Донора, Па. Братство св. О. Николая, від. 232	13	20	33	24	57
Джанставн, Па. Братство св. О. Николая, від. 300	33	124	157	88	245
Дженет, Па. Братство св. Михаїла, від. 41	7	14	21	7	28
Джезуп, Па. Братство св. Володимира, від. 311	3	5	8	—	8
Едвардсвіл, Па. Братство св. Михаїла, від. 169	10	16	26	—	26
Ембридж, Па. Братство св. Василія, від. 161	23	46	69	49	118
„ „ Братство св. О. Николая, від. 276	91	149	240	220	464
Емералд, Па. Братство св. Михаїла, від. 205	1	11	12	21	33
Етна, Па. Братство св. Михаїла, від. 89	4	6	10	16	[illegible]
Експорт, Па. Братство св. Василія, від. 101	10	22	32	—	32
Фарел, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 285	11	15	26	20	46
Фенiксвіл, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 321	29	39	68	75	143
Філаделфія, Па. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 35	3	9	12	11	23
„ „ Товариство Любов, від. 45	31	87	118	56	174
„ „ Товариство Згода, від. 62	9	34	43	25	68
„ „ Товариство ім. Івана Франка, від. 83	23	46	69	57	126
„ „ Товариство Єдність, від. 163	17	54	71	40	111
„ „ Братство св. Юрія, від. 239	24	91	115	[illegible]	[illegible]
„ „ Товариство Мир, від. 324	22	51	73	45	118
„ „ Братство св. Василія, від. 339	9	27	36	42	78
„ „ **Товариство Зоря, від. 346**	7	11	18	20	38
„ „ **Товариство Князя Данила, від. 356**	8	9	17	3	20
„ „ **Товариство ім. Дмитра Вітовського, від. 375**	4	12	16	—	16
Форбс Ровд, Па. Товариство Єдність, від. 32	2	24	26	[illegible]	[illegible]
Форд Сиґі, Па. Товариство Січ, від. 63	56	96	152	113	265
Фреквіл, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 242	17	63	80	47	127
„ „ Братство св. Анни, від. 365	14	37	51	47	98
„ „ **Товариство Усп. Пр. Діви Марії, від. 382**	14	—	14	—	14
Френкфорд, Па. Товариство ім. Дмитра Вітовського, від. 268	4	26	30	25	55
Ґаррет, Па. Братство св. Юрія, від. 79	1	1	2	[illegible]	[illegible]
Глен Лайон, Па. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 154	7	16	23	—	23
Гейзелтон, Па. Братство св. Арх. Михаїла, від. 85	23	46	69	61	130
„ „ Сестрицтво св. Духа, від. 314	6	1	7	7	14
Гомер, Па. Братство св. Вознес. Христового, від. 19	—	6	6	—	6
Ірі, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 40	6	16	22	23	45
Ізелін, Па. Братство св. Петра і Павла, від. 400	—	27	27	36	63
Істон, Па. Товариство ім. Богдана Хмельницького, від. 137	45	60	105	82	187
Карнеґі, Па. Сестрицтво св. Анни, від. 134	34	—	34	—	34
„ „ Товариство Січ, від. 136	4	71	75	75	150
„ „ Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 384	6	44	50	66	116
Колдейл, Па. Братство св. Михаїла, від. 201	6	21	27	21	48
Котсвіл, Па. Товариство ім. Багдана Хмельницького, від. 248	11	23	34	21	55
Лейтроб, Па. Братство Пресв. Богородиці, від. 61	7	24	31	23	54
Лічберг, Па. Товариство ім. Тараса Шевченка, від. 360	14	14	28	43	71
Люндис Лейн, Па. Товариство Запорожська Січ, від. 60	5	7	12	6	18
Маганой Плейн, Па. Братство св. Димитрія, від. 28	45	62	107	111	218
„ „ „ Сестрицтво св. Благовіщення, від. 71	7	—	7	—	7
Маганой Сиґі, Па. Товариство Запорожська Січ, від. 305	15	27	42	11	53

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО „ДІШ ВАШЕРІВ".

Наш шановний громадянин з Асторії М. Галан пише, щоби наші люди бралися до купівлі домів, бизнесів і т. п., то в той спосіб наш нарід піднесеться вище матеріяльно. Це дійсна правда. Крім того він згадує, щоби батьки давали освіту своїм дітям по високих та спеціяльних школах. Це також поліпшить в майбутньому становище наших дітей та піднесе їх на вищі становища, ніж посідали їх батьки.

В Америці все стає тяжче дістати працю звичайному робітникові. На фабриках заводять все нові й нові машини, що сотками й тисячами викидають робітників на вулицю й бідному робітникові доводиться братися за найгіршу роботу, за яку платять дуже мало, але зате години роботи дуже довгі. Отож треба думати нам про те, щоби ставати незалежними від фабрик, незалежними від примхи свого боса. А коли для нас, старих, це вже запізно, то для наших дітей треба зробити так, щоби вони не були звязаними по руках і по ногах так, як ми браком відповідної підготовки, відповідного фаху.

Ось придивіться до становища американського робітника й ви побачите, що котрий має кваліфіковані знання, належить до юнії, той майже завжди стоїть добре матеріяльно й працює лише 8 годин на добу. Але придивіться до некваліфікованого робітництва. Придивіться до тієї многоміліонової маси, що не посідає жадного фаху й виконує найчорніші та найтяжчі роботи, але за які має таку малу платню, що навіть болюче говорити. Кажуть, що тепер живе поступ і цивілізація, а тому все стають ліпшими умови життя для робітника. Але подумайте, чи легко дається робітникови поліпшення умов його життя, чи не доводиться йому силою виривати з рук капіталістів кожне поліпшення.

Все, що має поліпшеного в свойому життю робітник, має не завдяки поступови й цивілізації, але завдяки своїй упертій і тяжкій організованій боротьбі за свої права, за свою кращу долю. Коли ми, робітники, самі не подбаємо про себе, то годі сподіватися, щоби „носії поступу й цивілізації" — капіталісти подбали про нас, або про наших дітей. А для цього є ріжні шляхи й між ними ті, на які вказує громадянин М. Галан.

Тепер світ збудований так, що цивілізація приносить охорону прав і поліпшення життя навіть звірям, але не бідному робітникові. Коли хто бє дуже коня, або кінь тягне переладований віз, то гляди, знайдеться поліцай, або який член товариства охорони звірини, що потягне погонича до відповідальности за знущання над конем. Але чи багато ми знаємо поліцаїв, або опікунів робітництва, які слідкувалиб за тим, щоби робітник не перепрацьовувався, щоби умови його праці були лекшими, щоби за свою працю він мав відповідну платню. Цього наша цивілізація й поступ не знає. Вона знає лише одно, що бідний робітник мусить дбати про себе таксамо, як дбають про себе капіталісти.

Для оборони своїх інтересів робітники закладають свої союзи (юнії), а чи багато серед українського робітництва Америки знаходиться таких, що належать до юній, чи до яких інших організацій? Візьмім хочби наш УНС. Почислім, який процент нашого робітництва є членами його. Ось це найліпший доказ нашої свідомости та вміння боротися за свої інтереси, або забезпечувати себе. Правда, УНС є найсильніщою українською національною організацією робітництва, але, колиб ми були всі свідомі своїх інтересів та вміли за них боротися, то хіба наш Союз тоді не вдесятиривсяб?

Отож добре робить громадянин М. Галан, що звертає увагу українських робітників на необхідність іти в бизнеси, купувати доми, виховувати своїх дітей. Але треба також нашим робітникам старатися подбати про себе ще й другим шляхом, особливо тим, що не мають жадного фаху в своїх руках, що працюють на найгірщих роботах. Їм треба старатися поліпшити своє положення, а для того потрібна організована боротьба з капіталістами, боротьба з визискувачами. Лише своєю робітничою солідарністю та організованістю ми можемо поліпшити своє становище, хоч навіть „діш вашерами" булиб.

Коли сам робітник не подумає про себе, то годі чекати, щоби він користав із тих вигод, які приносить культура та цивілізація. Лише в боротьбі здобудемо право своє.

Озон Парк, Н. Й.

Микола Костів.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

СИРАКЮЗ, Н. Й.

Національно несвідомі Лемки.

Тому кілька літ основано в сій місцевости Український Американський Горожанський Клюб. Він поставив собі за задачу помагати нашим людям ставати горожанами Америки, та помагати нашим браттям у старім краю добути собі таку свободу, як має нарід в Америці.

По якімсь часі в Клюбі прийшло до непорозуміння, бо частина Клюбу захотіла назвати його Русько-Українським. Се були переважно національно ще несвідомі Лемки. Вони чули, що Москалі пани, що Москалі великий чисельно нарід, що Москалі мають велику державу, то й їм се так подобалося, що й вони себе хотіли прозивати руськими, себто Москалями. Їм здавалося, що як вони себе назвуть руськими, то вони вже стали Москалями, великим народом, з великою державою.

Другі, національно свідомі Українці на таке не пристали. Вони знають, що нашому народови від того не полекшає, що ми назвемо себе частиною великого — на число московського народа. Від того нас Ляхи менше душити не стануть. Назвати себе Москалями нам нічого не поможе. Помогти нам може тільки зеднатися в велику силу боротьби з Ляхами. І Москалі, як нас душили передтим, так і далі будуть нас душити, хоч ми до них будемо числитися. Ще більше нас будуть душити, бо вже тоді будуть мати на оправданнє те, що хочемо себе за Москалів мати.

Сі свідомі Українці радять Лемкам дивитися на Лемків у старім краю, де Лемки вже приходять до переконання, що називати себе Москалями чи руськими нічого не помагає, де вони вже організують українські товариства, спілки, доми. У Сяноці тепер будете ставити величавий Народний Дім з ремісничою школою й бурсою, яка богато поможе нашому народови боротися проти ворогів. Але се не буде руський чи московський дім, а український. Таксамо спілки на Лемківщині се українські, не руські чи московські.

І „руський" нарід уже не має в Европі тої слави, сили, що він колись мав. Вже люди пізналися на ньому, що се великан на глиняних ногах. Уже зпід його лапи видерлися Поляки, Лотиші, Литовці, Естонці й Фінляндці, а незадовго певно вирвуться й другі. Не заслужив він мати велику державу, бо не вміє правити навіть собою, не то що другими. В широкому світі ніхто „руських" уже нині не поважає.

Свідомі Лемки-Українці в Сиракюз дивляться на свідомих Лемків з других місцевостей. Ось хочби на Лемків з Оборн, Н. Й. Як приїхали до нас грати в бейзбол, то їх хлопці не мали на грудях написано: „руський" або „московський" або „рошен", але „украініен". Так і по других місцевостях. Усюди вже зростає серед Лемків українська національна свідомість. Всі хочуть називатися тільки Українцями. Вже мають досить тої замішанини, що досі панувала, що одні називалися „рошен", другі „рутініен", треті „грік католік", і так далі. Як назвемося всі Українцями, тоді нас усі будуть знати за нарід, що себе шанує. Шанувати нас будуть і Американці, і навіть чесні Москалі. Як ми себе не шануємо, то не буде нас шанувати ні Американець, ні Москаль, ні Поляк. Поляки певно можуть зі спокійною головою запросити до себе „руських" Українців, бо як котрий Українець уже зречеться свого народа та прозветься Москалем, то він завтра може таксамо легко назватися Поляком. Маємо прецінь у старім краю цілу масу „руських", які підпирають польську політику на українських землях та помагають Ляшні польщити наш нарід.

Свідомі Лемки зі Сиракюз на ніякий Русько-Український Клюб не пристануть. Клюб має називатися Український Клюб.

Лемко-Українець.

ТРОЦЬКИЙ ПИШЕ СПОМИНИ ДЛЯ „НЮ ЙОРК АМЕРІКЕН".

Коли на світі є людина, якої життя могло би бути найкращою темою до найбільш сенсаційної історичної драми, то такою людиною є безперечно Лев Троцький. Його карієра є така дивна й фантастична, що треба дивуватися, як то доля виносить нераз чоловіка з низів до висоти незвичайних впливів, а відтак кидає його знову в противнім напрямі.

Спершу Троцький являється змаговим ідеалістом. Цей його ідеалізм проявився яскраво тоді, коли він став провідником підземної політичної партії, а потім членом президії першої Робітничої Ради в царській державі. Відтак ми бачимо його в ролі підрядного журналіста, що скитається по западній Европі й Америці. Революція виносить його на чоло большевицької влади, з якої йогож таки товариші проганяють його і приневолюють жити на вигнанню, поза границями большевицької держави, до створення якої він у такій великій мірі причинився.

Тепер Троцький починає писати цікаві спомини зі свого бурхливого життя і небуденної карієри. Спомини ці появляться друком у недільнім виданню „Ню Йорк Амерікен" (з 30. червня ц. р.) і в дальших числах того часопису. Кожна людина, що розуміє англійську мову, повинна ці спомини прочитати, бо в них буде багато такого матеріялу, який не побачив би ніколи денного світла, якби Троцький лишився був тим, ким був донедавна.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний, складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за скоре виплачення посмертного $1,000 по моїй небіжці жінці Юлії Юнак.

Іван Юнак,
Коннертон, Па.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Незвичайно сумна вістка про несподівану смерть нашої членниці з відділу 86 У. Н. Союза та чесної громадянки, Йоанни Височанської, проняла болем цілу нашу громаду. Покійна вродилася в Галичині, в селі Висоцко Вижне, повіту Турка.

Приїхала до Америки маленькою дитиною із своїми родичами Миколою та Марією Ільницькими. У 1920 р. одружилася вона з п. Миколою Височанським. Не довго тішилися пп. Височанські своїм щасливим життям, бо вони примірно й чесно жили. П. Височанський, хоч один з молодших наших громадян, тішиться великою популярністю між своїми та й чужими.

Вістка про смерть п. Височанської була болючим ударом у цілій нашій місцевости. Небіжка відійшла від нас 17. червня, осиротивши мужа та двоє дітей: Дороту й Евгена.

Сумний обряд похорону відбувся дня 20. червня. Величавий здвиг народу провожав небіжку з дому жалоби до церкви св. Кирила і Методія, де о 9-тій годині рано, при участи оо. Михайла Ґурянського і Дутківського була відправлена Служба Божа. Церква була наповнена по береги своїми і чужими.

По богослуженню о. Ґурянський виголосив проіцальну до сліз трогаючу промову. Відтак сумний похід рушив на цвинтар, де зложено тлінні останки на вічний спочинок. Мужови й дітям та родичам покійної цією дорогою шлемо розраду: не впадайте в розпуку. Сей вложений на Вас хрест несіть з терпеливістю.

Хай буде земля пером небіжці.

Уряд Братства св. Кирила і Методія, відділ 86 У. Н. Союза, Оліфант, Па.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН З ВОЛІ МІХОВОЇ, СМІЛЬНИКА, БОЛЬНИЦІ, МАНЬОВИЧ І ОКОЛИЧНИХ СІЛ.

Дорогі Браття!

Відзиваємося до Вас в імени Ваших братів у старім краю. Може Вам уже відомо, що Ваші брати в Старім Краю зорганізували українську кооперацію. Наша кооператива заложила 1925 р. споживчий склеп, котрий дуже красно розвивається. Але він має повно ворогів, що всіма силами стараються знищити нашу кооперацію. Багато паперу треба списати й багато часу витратити, щоби Вам сказати всі ті страшні переслідування, які терпить наша кооперація від ріжних ворогів.

Наш кооперативний склеп більше як через два роки містився в капітульнім домі при ратуші, але крамарі Жиди й Поляки, які, відомо, є найбільшими ворогами кооперації, вживали увесь час ріжних заходів, щоби наш склеп з капітульного дому випровадити. Длятого вони їздили нераз до Перемищля, поки не осягнули свого, й капітула виповіла нам помешкання. Тому кооперативний склеп тепер знаходиться у прикрім положенню ізза помешкання, а до того вороги нашої кооперації продовжують далі свої старання, щоби остаточно його знищити.

Але ми рішили не здаватися й продовжувати свою кооперативну працю ще з більшим завзяттям, для чого ми задумали побудувати свій кооперативний дім. Перша наша спроба купити відповідне місце під склеп потерпіла невдачу, бо місцевий крамар Мордко Шайович перекупив ту землю, яку ми були зторгували для себе. Це для нас було великою невдачею, бо в нашім місті, як відомо, нема вільного місця, на якім можнаб побудувати свою кооперативу. Всі місця в нашім місті знаходяться в польських або жидівських руках, хоч наше місто є українське. Тепер ми звернулися до капітули з проханням продати нам місце під кооперативу, але капітула править дуже великі гроші за нього, бо знає, що дістане їх, як не від нас, то від наших ворогів.

Отож булоби для нас великою шкодою й соромом, колиб ми допустили до того, щоби тепер знову наші вороги перебігли нам дорогу. Тому треба вжити всіх зусиль, щоби нарешті купити собі місце та збудувати свій кооперативний дім, бо інакше наше бідне селянство увесь час буде економічно виснажуватися чужими й ворожими нам крамарями. Кооперативний дім, та ще в такій місцевости, як Воля Міхова та її дооколичні села має надзвичайне велике значіння для поборювання крамарів, що визискують наших братів.

Тому то Ваші брати просять Вас, дорогі земляки та односельчане, прийдіть їм з допомогою на збудування своєї економічної твердині української кооперативи. Ніхто не може відмовитися від пожертв на таку благородну й корисну ціль. Для збірки можуть заложитися по ріжних містах Америки, де живуть наші еміґранти-земляки, відповідні комітети, які й перешлють збірку до Краю. Ще раз взиваємо наших братів, відгукнутися на приказ Рідного Краю й допомогти своїм братам в тяжкій боротьбі з визискувачами-чужинцями.

За кооперативний уряд: **о. Т. Вареха,** голова; **Стефан Кір,** заступник голови; **Михайло Куряк,** касієр; **Стефан Витлинський,** секретар.

Воля Міхова, почта Ліско.

Подав А. Горбаль, 7 Mary St., Ansonia, Conn.

ВІСТИ З СІЧОВОГО БАЗАРУ „СУРМА",

103 ЕВЕНЮ А, НЮ ЙОРК.

Літературно-Науковий Вістник за місяць червень наспів зі Львова і ще є кілька примірників на продаж. Ціна 35 ц.

Загальний Катальог Сурми висилається на ріжні адреси, які є під рукою. Хто хоче дістати, нехай зажадає.

Приготовляється Альманах Сурми на 1930 рік. Буде се інформаційна книжка про Українців в Америці. Хто хоче, щоби його імя було поміщене в інформаційній части, нехай сейчас зголоситься. Повинні се зробити не лише фахові бизнесмени та професійні люди, як: лікарі, адвокати, артисти, але загалом громадяни, що беруть участь в народному життю. При сій нагоді нехай кождий подасть хоч найважніщі дати зі свого життя, а також адресу і дату прибуття до Америки. Треба подати організацію, в якій працює. В той спосіб може хоч приблизно можна буде дати образ громадсько та культурно-просвітного життя на Американській Україні. Робота над виданнем Альманаха вже зачалася, отже є пожаданий поспіх в надсиланню матеріялів для їх вчасного упорядковання.

Свіжі видівки, а то: Федір Гриневич: **Зразки килимів)** 8 ріжнородних кольорових карток) і С. Обст.: **Гуцульські типи)** також 8 ріжних розмальованих карток) наспіли щойно зі Львова. Ціна по 5 ц. кождої картки.

Деякі записані по книжках імена, що відвідали Базар Сурми від 15 червня: Йосиф Буката, Перт Амбой, приїздив за театральними книжками, Дмитро Федчишин, Перт Амбой, за ріжними мішаними крамничними товарями, Петро Мартинюк, Бруклин, перед виїздом до Европи (хоче між ин. поїхати на рад. Україну) прийшов купити книжки до читання в дорозі. Світез Василь з Елизабет, Н. Дж., приїздив заключити кінцевий контракт в справі закупна комбінації радіо-апарату з фонографом, Марія Пиптон з Подкарпатської Руси, за молитвенником „Хліб Душі", Іван Викерук прийшов спеціяльно послухати опери „Вечерниці", Данило Куріца з Ню Орлінс, Луізіяна, приїхав за ріжними справунками для себе і свого приятеля. Михайло Дмитрів з жінкою і сином з Картерет, Н. Дж., за нотами на орхестру, Іван Микитка та Іван Гриник, оба з Джерзи Сіти, прийшли за книжками, щоби систематично вчитися історії та укр. літератури. Т. Мілян з Наити Гло, в товаристві свого краяна Василя Душкевича, приїхав порозумітися в справі виміни старих рекордів. Дістав запевнення, що Сурма візьме в заміну кожду стару українську рекорду і дасть за ню кредиту 10 ц. на конто нового товару. Александер Плескун з Бронкс закупив „Вечерниці" яко презент на іменини для своїх знакомих. Іван Стадник з Бронкс купив комбінацію З КРО Броневика. Нестор Куліковський з Бруклина, купив найновіше редіо „скрін ґрид" дивувався, що Сурма має все як в Американськім департамент сторі. Обіцяв всіх своїх краянів спровадити по редія. Як буде Українська година на редіо щоб всі чули гарну музику.

Никола Агрес, закупив нову ортофонічну віктролю, щоб ми її вислали до Красносільців, Збараж. Василь Запоточний прийшов довідатися чому то „Українсько-американські" фірми не оголошують „Вечерниць" а лиш все ті самі рекорди. Відповідь: їх колить, щоб Українці мали щось дійсно гарного.

Нечемний.

— Що жадаєте за се помешкання?
— Пять тисяч річно.
— А де стайня?
— Яка стайня?
— Ну, та стайня для осла, що платив би вам таку суму.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ Пазі з дому Максимович зі села Хлопчиці, повіт Рудки. Хто би о ній знав, або вона сама, нехай зголоситься до: 150-7
НИКОЛАЙ МАКСИМОВИЧ ГАЛЬБЕР,
80-11 — 25th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y.

ПОШУКУЮ у важній справі свого шваґра Теодора Гловацького. Прошу Вас, Шваґре, дайте про себе знати на понизшу адресу:
ЛЕОН НИКОЛИШИН, 152-4
716 Samuel St., Youngstown, O.

САМОТНИЙ пошукує старшої дівчини або молодої вдови у віці від 25 до 35 літ, може бути з одною дитиною, до заряду дому. Я маю 38 літ і свій власний бизнес. Ласкаві зголошення слати на адресу: 150-5
MARTIN KOVALIUK,
75 Madison Ave., New York City.

Raising the Family — Ma's tenderness toward Pa didn't last long!